

Utbildningsplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för hälso- och vårdvetenskap

Specialistsjuksköterskeprogram, inriktning vård av äldre, 60
högskolepoäng

Specialist Nursing Programme, Elderly Care, 60 credits

Nivå

Avancerad nivå

Inrättande av program

Inrättad av Organisationskommittén 2009-06-03

Fastställande av utbildningsplan

Fastställd av Organisationskommittén 2009-06-17

Utbildningsplanen gäller från och med vårterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå
samt särskild behörighet:

- Sjuksköterskeexamen om 180 hp eller motsvarande utländsk examen eller svensk legitimation för tjänstgöring som sjuksköterska
- Kandidatexamen i vårdvetenskap eller motsvarande
- Yrkesverksamhet som sjuksköterska motsvarande minst 12 månaders heltidstjänstgöring
- därutöver krävs språkkunskaper motsvarande svenska B och engelska A

Programbeskrivning

Utbildningen syftar till att utbilda specialistsjuksköterskor som är väl förberedda att medverka i dagens och morgondagens Hälso- och sjukvård såväl nationellt som internationellt. Specialistsjuksköterskans ansvarsområde omfattar förebyggande insatser för äldre samt omvårdnad av äldre med komplexa somatiska och psykiatriska vårdbehov i slutet och/eller öppen vård. Öppen vård jämföras med vård i särskilda boendeformer.

Ett genomgången specialistsjuksköterskeprogram inom vård av äldre ger behörighet att arbeta som specialistsjuksköterska inom området. Utbildningen följer EES-avtalet (DS 1992:34 med senare ändringar) för ömsesidigt erkännande av kompetensbevis inom anslutna medlemsstater.

Vårdvetenskap utgör programmets huvudområde. Vårdvetenskapen är vetenskapen om människans existens i förhållande till hälsa, välbefinnande, lidande och vårdande. Vårdvetenskapen är autonom och professionsneutral och har humanvetenskapliga rötter. Syftet med vårdvetenskapen är att utveckla sådana kunskaper, att en djupare förståelse för enskilda och grupper livssituation kan nås. Denna förståelse underlättas genom att världen tolkas i form av helheter, relationer, sammanhang och mönster. Vårdvetenskapen fokuserar på patienten och familjen i samhället och utgår från deras subjektiva erfarenheter och upplevelser. Patient och familj ska här ses som teoretiska begrepp där *patient* avser en person som befinner sig i en vårdrelation inom hälso- och sjukvården och/eller angränsande områden, och *familj* avser patienten och de personer som han/hon anser vara sin familj. En vårdvetenskaplig *hållning* innebär att vårdrelationen präglas av respekt för patienten och familjens integritet och värdighet.

Mål

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska (Högskoleförordningen SFS:1053)

Kunskap och förståelse

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten:

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet

Färdighet och förmåga

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten:

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdningsplan
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdningsåtgärder
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten:

- visa självkänedom och empatisk förmåga
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning vård av äldre skall studenten också:

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan och förebygga utkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer och

- visa förmåga att hos äldre patienter observera och bedöma komplexa behov av vård och rehabilitering

Lokala mål för specialistsjuksköterskeexamen med inriktning vård av äldre

Kunskap och förståelse

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning vård av äldre skall studenten dessutom:

- visa fördjupade kunskaper i gerontologi för att självständigt bedöma behov, planera, genomföra och utvärdera omvårdnadsåtgärder för att stödja äldre i deras naturliga åldrande
- visa fördjupade kunskaper i åldrandets medicinska konsekvenser i relation till omvårdnad
- visa fördjupade kunskaper i organisation, ledarskap och för området aktuellt regelverk, samt kunskaper i förbättringskunskap för att kunna leda och utveckla omvårdnad inom vård av äldre i samverkan med andra

Färdighet och förmåga

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning vård av äldre skall studenten dessutom:

- kunna tillämpa vetenskapliga metoder för att förstå komplexa situationer och vårdbehov hos äldre
- kunna samla in, analysera och förmedla medicinsk information för att både självständigt samt i ett interprofessionellt samarbete kunna vårda äldre med ohälsa samt värdera effekter av insatt behandling
- kunna göra etiska överväganden i mötet med den äldre människan och dennes närstående
- visa förmåga att använda ett livsvärldsperspektiv för att utveckla den individuella omvårdnaden av den äldre människan
- utifrån den palliativa vårdfilosofin kunna bedöma, värdera, prioritera och hantera äldres behov vid sjukdomstillstånd där bot inte är möjlig samt förstå och hantera närståendes behov av stöd
- genomföra ett fördjupningsarbete med tillämpning av vetenskaplig metod inom omvårdnad med inriktning mot vård av äldre

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning vård av äldre skall studenten dessutom:

- kunna reflektera över och bedöma yrkesetiska riktlinjer som kvalitetskrav för omvårdnaden av den äldre människan
- kunna analysera och reflektera över hur forskning inom omvårdnadsområdet kan tillämpas och utvecklas i den palliativa vården

Innehåll och struktur

Organisation

Programmet organiseras som en webbaserad distansutbildning på halvfart och omfattar 60 hp. Programmet integrerar teori och empiri, där varje delkurs innehåller såväl teoretiska som verksamhetsförlagda studier. Utbildningen genomförs som ett program i samverkan mellan Lunds Universitet (LU) och Göteborgs Universitet (GU), Högskolan Väst (HV), Hälsohögskolan Jönköping (HHJ), Högskolan Kristianstad (HKr) och Linnéuniversitetet (Lnu) som ansvarar för olika delkurser. Arbetsformerna varierar mellan individuellt arbete, studiegrupper, seminarier och föreläsningar.Handledning sker fortlöpande både individuellt och i grupp under utbildningen. Programansvarig ansvarar för att programmet uppfyller kraven på nationell och internationell nivå, är adekvat och uppfyller förtäringens på dagens och morgondagens arbetsmarknad

upplästa föreläsningar på dagens och morgondagens arbetsmarknad.

Programöversikt

Samtliga ingående kurser ingår i huvudområdet vårdvetenskap, är obligatoriska och på avancerad nivå. Kursernas inbördes ordning kan variera inom respektive termin.

Termin 1

Omvårdnad, hälsa och livsvillkor hos äldre, 7,5 hp. (HHJ)

Vetenskapliga metoder med inriktning vård av äldre, 7,5 hp. (HV)

Termin 2

Geriatrisk omvårdnad, 7,5 hp. (HKr)

Värdighet och välbefinnande i åldrandet, 7,5 hp. (Lnu)

Termin 3

Palliativ vård med inriktning mot äldre, 7,5 hp. (LU)

Organisation, ledning och utveckling inom omvårdnad av äldre, 7,5 hp. (GU)

Termin 4

Självständigt arbete, 15 hp. (samtliga ingående lärosäten)

Kurser i programmet

Omvårdnad, hälsa och livsvillkor hos äldre, 7,5 hp. A1N (HH).

Vetenskapliga metoder med inriktning vård av äldre, 7,5 hp. A1N (HV).

Geriatrisk omvårdnad, 7,5 hp. (HKr).

Värdighet och välbefinnande i åldrandet, 7,5 hp. A1N (Lnu).

Palliativ vård med inriktning mot äldre, 7,5 hp. A1N (LU).

Organisation, ledning och utveckling inom omvårdnad av äldre, 7,5 hp. A1N (GU).

Självständigt arbete, 15 hp. A1E (samtliga ingående lärosäten).

Verksamhetsförlagd utbildning/Omvärldskontakter

Verksamhetsförlagda studier (VFU) i programmet bedrivs i huvudsak inom kommuner och landsting i regionen. VFUn omfattar 10 hp, ca 1 vecka i varje kurs, förutom kursen självständigt arbete. Studentens placering under verksamhetsförlagd utbildning kan vara på enhet där hon/han har sin anställning. Samverkan sker även med närliggande verksamhetsområden som är väsentliga för samhällets hälso- och sjukvård och omvårdnad av äldre.

Utlandsstudier

För att stärka det internationella/interkulturella perspektivet i utbildningen ges möjlighet att genomföra del av utbildningsprogrammet i enlighet med institutionens utbytesprogram. Planeringen genomförs i samråd mellan institutionens internationella koordinator och programansvarig.

Perspektiv i utbildningen

Programmet utbildar specialistsjuksköterskor, inriktning vård av äldre med beredskap att arbeta i dagens och morgondagens hälso- och sjukvård och äldreomsorg i ett samhälle präglad av ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Mångfaldsperspektivet är centralt genom hela utbildningen. Undervisningen bygger på att aktivt motverka diskriminering och har ett etiskt perspektiv. Med mångfald avses genusperspektiv, ålder, kultur, samhällsklass, etnicitet vid olika tillstånd av ohälsa.

Kvalitetsutveckling

Utvärdering är ett led i institutionens kvalitetsarbete och görs kontinuerligt. Det är studentens och lärarens ansvar att medverka i värderingen. Resultat och förslag till förändringar skall återföras till studenterna efter varje kurs. Utöver kursvärdering förekommer återkommande möten mellan programansvarig och studentrepresentanter. Utveckling av utbildningsprogrammet sker även i samverkan med företrädare för det

aktuella verksamhetsområdet. Vid dessa möten diskuteras utbildningens kvalitet och åtgärder för kvalitetsutveckling. Sammanställningar av olika värderingar arkiveras och finns tillgängliga vid lärosätet.

Examen

Efter avklarade studier på programmet samt då avklarade studier motsvarar de fordringar som finns angivna i Högskoleförordningens examensordning samt i den lokala examensordningen för Linnéuniversitetet kan studenten ansöka om examen. De som fullföljt Programmet Specialistsjuksköterskeprogram, inriktning vård av äldre 60 hp kan erhålla följande examen:

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning vård av äldre, 60 högskolepoäng
Postgraduate Diploma in Specialist Nursing with specialization in Elderly Care

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska). Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Övrigt

Filosofie magisterexamen (huvudområde: vårdvetenskap) uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 hp varav 30 hp inom huvudområdet vårdvetenskap. Inom ramen för kursfordringarna och ämnesinriktningen vård av äldre skall studenten ha fullgjort ett examensarbete omfattande 15 hp.